

Nicosia (Grieks: Λευκωσία, *Levkosía*, Turks: Lefkoşa) is de hoofdstad van Cyprus, gelegen aan de rivier de Pedieos met een inwoneraantal van circa 315.500 (2010).

Nicosia is één van de verdeelde hoofdsteden van de wereld.

Het zuidelijke deel behoort tot het Griekse deel van Cyprus en het noordelijke deel tot het Turkse deel van Cyprus. De grens loopt dwars door de stad, van oost naar west. Men noemt deze scheidingslijn "De Groene Lijn".

De oude cirkelvormige ommuurde stad is vrijwel ook exact door midden gedeeld door deze grenslijn, die bestaat uit een gedemilitariseerde zone, die sinds 1974 door de Verenigde Naties in stand wordt gehouden.

In 1989 werd de eerste universiteit in het Griekse deel van de stad opgericht, de Universiteit van Cyprus. In het Turkse deel was eerder al de Near Eastern Universiteit opgericht in 1988.

Op 3 april 2008 werd de Ledrastraat in het centrum van Nicosia na 34 jaar weer opengesteld voor het publiek. Het is de eerste doorgang tussen het Griekse en Turkse deel van Cyprus binnen de hoofdstad Nicosia.

In Nicosia bevindt zich ook het voetbalstadion van het Cypriotisch voetbalelftal, namelijk het New GSP-Stadium.

Turkse invloeden zijn zeer duidelijk aanwezig in het "Griekse" gedeelte van de stad.

Zo vind je hier de Omerye Haman en de Omeriye Moskee, de enige moskee in het zuidelijk deel van de stad waar nog actief het moslimgeloof beleden wordt.

Nicosia (uit het Frans: Nicosie), is de zetel van de regering en het belangrijkste zakencentrum van de Republiek Cyprus. Nicosia is ook de hoofdstad van het district Nicosia .

Naar aanleiding van het geweld tussen de Griekse en Turkse gemeenschappen in de zestiger jaren van de vorige eeuw, werd de hoofdstad verdeeld tussen een Grieks-Cypriotische en een Turks-Cypriotische gemeenschap en werd het zuiden en noorden begrensd door de Groene Lijn sedert 1964.

Een poging tot staatsgreep om het eiland te verenigen met Griekenland in 1974 leidde vervolgens tot een Turkse invasie. De Turks-Cyprioten noemen het noordelijke deel van de stad Nicosia de hoofdstad van hun eigen staat. Ze noemen die staat de Republiek Noord-Cyprus (TRNC) (overigens alleen maar erkend door Turkije zelf).

Op 3 april 2008, werd als onderdeel van de inspanningen om de twee gemeenschappen weer met elkaar te herenigen, de Ledra Street weer geopend met een doorgangspost tussen het Griekse deel en het Turkse deel van de stad. Nicosia is van de weinige in de wereld verdeelde hoofdsteden.

Ten zuiden van de Groene Lijn telt de stad circa 313.400 inwoners (eind 2009), terwijl nog eens circa 86.000 mensen wonen in het noorden. Nicosia is van belang voor de handel met vele winkels, twee moderne winkelcentra, restaurants en entertainment. De stad is een handelscentrum en produceert textiel, leer, aardewerk, plastic en andere producten.

Kopermijnen zijn in de buurt van de stad.

Nicosia was als stadstaat bekend onder de benaming **Ledra** of **Ledrae** in de oudheid.

De koning van Ledra, Onasagoras, werd vermeld in een ode aan Esarhaddon van Assyrië in 672 vóór Christus. De stad Ledra werd herbouwd door Lefkos, de zoon van koning Ptolemaeus I rond het jaar 300 vóór Christus.

Ledra was in de Griekse en Romeinse tijd een kleine, onbelangrijke stad, ook wel bekend als Lefkothea. Tegen de tijd dat de eerste christelijke bisschop zetelde in Nicosia in 348,

werd de stad genoemd “Lefkousia” en ook “Ledra” genoemd. Nog steeds bekend als Lefkosia, werd de stad hoofdstad van het eiland rond de 10e eeuw.

Het was uitgegroeid tot belangrijkste stad van het eiland. De kuststeden Paphos en Salamis werden in de vroege Middeleeuwen vaak bedreigd door zeerovers en piraten, waardoor veel mensen vluchten naar het centraal gelegen Lefkosia.

In Lefkosia was de zetel van de Lusignan koningen van Cyprus sinds 1192 (Koningen uit de Kruisvaarders). Later werd de stad een Venetiaans bezit in 1489, en weer later kwam de stad in handen van het Ottomaanse Rijk in 1571.

De oude naam “Ledra” is nu de benaming van één van de meest populaire winkelstraten van Nicosia.

De benaming "Nicosia" verscheen met de komst van de koningen van de Lusignans.

De Franstalige kruisvaarders gebruikten de naam *Lefkosia* zelden nog en neigden naar het gebruik van de benaming "Nicosie", en zo ontstond de benaming "Nicosia". In dit tijdperk van de Franken werd de stad uitgebreid. In de 13e en 15e eeuw werden een groot aantal paleizen, herenhuizen, kerken en kloosters gebouwd.

Ongeveer 20.000 inwoners kwamen om als gevolg van het Ottomaanse beleg van de stad in 1570. Enkele natuurrampen troffen de stad tijdens de 19e eeuw.

De Turken verpletterden in 1821 de anti-Ottomaanse opstand, hetgeen voor de bevolking in Nicosia eindigde in een bloedbad.

Een cholera-epidemie trof de stad in 1835, en een grote brand verwoestte een groot deel van Nicosia in 1857.

Het Britse Rijk kreeg de controle over het eiland in 1878. Nicosia werd daarna de hoofdstad van de nieuwe Britse bezit.

Nicosia was het toneel van extreem geweld in de periode vlak voor de onafhankelijkheid van Cyprus in 1960. De Grieken ondersteunden de coup en de Turken veroverden in 1974 het noordelijke deel van de stad. Dit deel van Nicosia bleef vervolgens het bezette stadsdeel dat viel binnen de grens van een VN-Buffer Zone.

De graven van de Lusignan koningen zijn in de voormalige kathedraal van St. Sophia, nu een moskee in het noordelijke deel van de stad dat bezet wordt door Turkse troepen.

De kern van de stad heeft ook goed bewaarde Venetiaanse vestingwerken die gebouwd werden in de 16e eeuw. Deze stadsmuren omringen het oude middeleeuwse gedeelte van de stad Nicosia.

Nicosia International Airport is niet meer in gebruik sinds 1974. Deze luchthaven ligt binnen de VN-bufferzone die de scheiding vormt tussen de twee delen van Nicosia.

Het dichtstbij gelegen vliegveld in het gebied van de stad is Larnaca International Airport, dat wordt gecontroleerd door de regering van de Republiek Cyprus (Griekse deel) in de buurt van de kustplaats Larnaca.

Als hoofdstad van de republiek Cyprus is Nicosia het politieke, economische en culturele centrum van Cyprus. Nicosia is onderverdeeld in zeven deel-gemeenten. De Grondwet van de Republiek Cyprus houdt als regel aan dat de belangrijkste regeringsgebouwen en het centrale hoofdkwartier zich moeten bevinden in Nicosia. Volgens de grondwet van Cyprus is Nicosia als gemeente verder verdeeld in een Griekse en een Turkse sector met twee burgemeesters. Een van de burgemeesters is de vertegenwoordiger van de Griekse gemeenschap, die de meerderheid van de bevolking vormen, en een tweede burgemeester vertegenwoordigt de Turkse gemeenschap. De burgemeesters en de leden van de Raad van het stadsbestuur werden voorheen benoemd door de president van de

Republiek Cyprus. Sinds 1986 zijn de burgemeesters en de leden van de Raad verkozen. Gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden om de vijf jaar.

De noordelijke sector van de stad heeft zijn eigen *de facto* gemeente, maar die gemeente is niet internationaal erkend omdat deze deel uitmaakt van de niet-erkende Turkse Republiek van Noord Cyprus. Het Turkse gemeentelijke deel van de stad Nicosia omvat het gebied van Noord-Nicosia sinds 1974. Dit gemeentelijke deel wordt erkend door de grondwet van de Republiek Cyprus.

Hoewel de stad Nicosia meer dan eens verwoest werd door veroveraars, zijn er nog genoeg restjes te vinden om van het verleden te genieten. De geschiedenis van de stad is voor een belangrijk deel te zien door de Venetiaanse stadsmuur, die werd gebouwd tussen 1567 en 1570. De 4,5 meter dikke muur telde drie stadspoorten. De Famagusta poort wordt nu gebruikt als een cultureel centrum. Een ander cultureel centrum is de Kasteliotissa kamer, de overblijfselen van een oud katholiek klooster, grenzend aan de Paphos poort naar het westen van de stad. Sommige andere delen van de muur bevatten administratieve kantoren. Het historische centrum is duidelijk aanwezig binnen de stadsmuren. De moderne stad is gegroeid rondom het oude stadsdeel.

Het centrum van de stad is te vinden in de nabijheid van het Eleftheria-plein met daarbij het vrijheidmonument. Verder vindt men hier het stadhuis, het postkantoor en de bibliotheek. De aangrenzende Ledra Street leidt naar het meest levendige deel van de oude stad met zijn smalle straatjes, boetiekjes en cafés.

Panagia Fanomereni is een kerk die gebouwd werd in 1872 op de plaats van een andere kerk die voorheen stond op dezelfde locatie. Deze kerk werd gebouwd met de resten van het La Cava-kasteel en een voormalig klooster. Hier rusten de aartsbisschop en de andere bisschoppen, die door de Turken werden vermoord tijdens de opstand van het jaar 1821. Het paleis van de aartsbisschop is te vinden op Arkhiepiskopos Kyprianos Square. Hoewel het heel oud lijkt, het is een prachtige imitatie van de typische Venetiaanse stijl, werd dit gebouw opgericht in 1956. Naast het paleis is de late gotische Sint-Jan kathedraal (1665) te zien met schilderachtige fresco's.

Nicosia is ook bekend om zijn mooie musea. Het aartsbisschoppelijk paleis bevat een Byzantijns museum, waar u de grootste collectie van religieuze iconen kunt bewonderen op het eiland Cyprus.

Het Stedelijk Museum is het enige historische museum van Nicosia. Hier herleven de oude manieren van leven in de hoofdstad van de oudheid tot onze dagen.

Andere interessante musea zijn het Folk Art Museum, National Struggle Museum (getuige van de opstand tegen het Britse bestuur in de jaren 1950), Cyprus Etnologisch Museum (Huis van Dragoman Hadjigeorgakis Kornesios, 18e eeuw) en het Ambachten Centrum.

In Nicosia zijn ook verschillende moskeeën, zoals de Selimiye Moskee, gelegen in het noordelijke deel van de stad. Deze voormalige oude kathedraal (Sint Sophia-kathedraal) is de belangrijkste moskee in het Turkse bezette deel van Nicosia. Het grote festival van Bayram en andere islamitische bijeenkomsten worden hier uitgevoerd.

Deze vroegere kathedraal van St. Sophia werd gebouwd in de periode tussen 1209-1228, op de ruïnes van een eerder gebouw.

Andere beroemde moskeeën zijn Haydarpasha-moskee en Arabahmet Moskee. De Omerye moskee in het zuidelijk deel van de stad wordt gebruikt voor de behoeften van de moslim-immigranten, die wonen in het zuidelijke gedeelte van de stad.

Nicosia huisvest ook een Armeense gemeenschap met een Arameens aartsbisdom met kathedraal, als ook een kleine boeddhistische tempel en ook een maronitische christelijk aartsbisdom met kathedraal en een klooster.

Cyprus is de tweede belangrijkste land voor de Maronitische mensen in de wereld na Libanon. Tijdens het bezoek van de Paus Benedictus XVI naar het eiland in juni 2010, verbleef de paus in dit klooster.

De Cyprus Museum in Nicosia is het grootste archeologisch museum in het land. Het is de thuisbasis van de rijkste en grootste collectie van Cypriotisch antiek in de wereld. De collectie bestaat uitsluitend uit objecten die ontdekt en opgegraven werden op het eiland Cyprus. De stichting van het museum vond plaats in 1882 door de Britse regering die over het eiland regeerden in die tijd.

Nicosia werd internationaal uitgeroepen tot de rijkste stad per hoofd van de bevolking van de oostelijke Middellandse Zee en de tiende rijkste stad in de wereld op het gebied van koopkracht.

De stad biedt onderdak als hoofdzetel van 5 Cypriotische banken. Er zijn meer dan 15 hotels in het Nicosia district. De stad is momenteel gerangschikt op de 185e duurste plaats in de wereld. De stad is een handelscentrum en produceert textiel, leer, aardewerk, plastic en andere producten. Kopermijnen zijn in de buurt te vinden. Nicosia is de zetel van de Universiteit van Cyprus (UCY) en van vier andere universiteiten.